

Lausunto

7.4.2022

 VN/3166/2022
 VN/3166/2022-VM-4

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö 1.3.2022, VN/3166/2022

Valtiovarainministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista

Valtioneuvoston kanslia on pyytänyt lausuntoa valtiovarainministeriöltä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista, jonka nojalla voitaisiin rajoittaa enintään 12 kuukauden määräajaksi valtioneuvoston jäsenen oikeutta siirtyä toimikautensa päätyttyä uuteen tehtävään tai toimeen. Ehdotettua lakia sovellettaisiin sekä pääministeriin että valtioneuvoston jäsenenä toimiviin muihin ministereihin. Lakia sovellettaisiin myös sen voimaantulon jälkeen valtioneuvoston jäsenyydestä vapautettuun henkilöön 12 kuukautta eron myöntämisestä.

Lain soveltamisalaan kuuluvan henkilön olisi ilmoitettava aikomuksestaan siirtyä uuteen tehtävään tai toimeen perustettavaksi ehdotetulle karensilautakunnalle, joka voisi laissa säädettyjen edellytysten täytyessä määrätä uudessa tehtävässä tai toimessa aloittamisen ajankohtaa koskevan rajoitusajan karensin. Henkilöllä, jolle karensi määrätään, olisi oikeus valtioneuvoston jäsenelle maksettavaa palkkiota vastaavaan korvaukseen karensia koskevalta ajalta.

Valtiovarainministeriö lausuu esityksestä seuraavaa.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota ehdotetun lain 8 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan ”Jos henkilö saa korvauksen perusteena olevalta ajalta palkkaa tai muuta vastiketta työstään tai tehtävistään, voidaan tämä ottaa vähennyksenä huomioon korvausta määrättäessä.”.

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Jos asianosainen saisi karensin tai ilmoituksen käsittelyn ajalta lisäksi palkkaa tai muuta vastiketta työstään tai tehtävistään, esimerkiksi kansanedustajana, tämä voitaisiin ehdotuksen mukaan ottaa vähennyksenä huomioon korvauksen määrää laskettaessa.”. Valtiovarainministeriö toteaa, että edellä mainitun säännöksen perusteluja olisi tältä osin tarkoituksenmukaista vielä tarkentaa ja huomioida myös muut mahdolliset valtion varoista maksettavat palkat tai muut vastikkeet kuin kansanedustajan tehtävästä maksettava palkkio. Karensin

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

ajalta maksettavan korvauksen ei lähtökohtaisesti tulisi muissakaan tilanteissa johtaa valtion varoista maksettaviin päällekkäisiin tai toisiinsa rinnastuviin maksuvelvoitteisiin.

Ehdotetun lain 3 §:ssä säädettäisiin lain soveltamisalaan kuuluvalle henkilölle velvollisuus ilmoittaa karenssilautakunnalle aikomuksestaan siirtyä uuteen tehtävään tai toimeen. Esitysluonnoksessa todetaan, että lähtökohtaisesti karenssilautakunta kokoontuisi tehtäviensä sitä edellyttäessä. Ilmoituksen perusteella karenssilautakunta arvioi karenssin tarpeellisuuden ja myöntää sen perusteella maksettavan korvauksen. Ehdotetun lain 8 §:n 1 momentin mukaan oikeus korvaukseen olisi myös asianosaisella siltä osin kuin asian käsittely on kestänyt yli kaksi kuukautta. Korvaus vastaisi valtioneuvoston jäsenelle maksettavaa palkkiota rajoitusajalta tai kaksi kuukautta ylittävältä käsittelyajalta.

Edelleen ehdotetun lain 10 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston kanslia nimeäisi karenssilautakunnalle kaksi valtioneuvoston kansliaan tai muuhun ministeriöön virkasuhteessa olevaa sihteeriä. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan lautakunnan sihteerin tehtäviin kuuluisi hoitaa kokousvalmistelut sekä annettavien lausuntojen ja päätösten julkaiseminen. Lisäksi sihteeri toimisi lautakunnassa asioiden esittelijänä. Lähtökohtana olisi, ettei sihteeri esittelisi oman työnantajaministeriönsä toimialasta vastaavan ministerin karenssiin liittyviä asioita.

Edellä todettuun viitaten valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota karenssilautakunnan sihteerien ehdotettuun määrään ja esittää harkittavaksi, tulisiko laissa mahdollistaa kahta suurempi määrä sihteereitä, jotta lautakunnan toiminnan järjestäminen voidaan turvata tarkoituksenmukaisesti ja riittävän joustavasti. Lautakunnan on tarkoitus kokoontua tarvittaessa, ja asianosaisella on mahdollisuus korvaukseen asian käsittelyn pitkittyessä. Lisäksi esittelevä sihteeri ei lähtökohtaisesti saisi esitellä työnantajaministeriönsä toimialasta vastaavan ministerin karenssiin liittyviä asioita. Vaikka lautakunnan arvioidaan käytännössä kokoontuvan harvoin ja epäsäännöllisesti, sen tulee kuitenkin pystyä nopeasti reagoimaan saatuaan ilmoituksen käsiteltäväkseen. Tämä voi tarkoittaa nopeakin asian valmistelun tarvetta ja sihteerinä toimivan virkamiehen työpanoksen irrottamista osin muista tehtävistään karenssiasian valmistelun ajaksi.

Esityksen vaikutukset julkiseen talouteen

Esityksessä tarkoitettujen muutosten vaikutukset julkiseen talouteen ja talousarvioon arvioidaan vähäisiksi: esityksen mukaan sillä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia julkiseen talouteen ja mahdolliset karenssien määräämisestä aiheutuvat kustannukset on tarkoitus kattaa valtioneuvoston kanslian pääluokan momentin 23.01.02 (Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset) arviomäärärahan puitteissa.

Kustannukset perustuvat siihen, että karenssin kohteena olevalla olisi oikeus valtioneuvoston jäsenelle maksettavaa palkkiota vastaavaan korvaukseen karenssia koskevalta ajalta. Oikeus korvaukseen olisi myös ilmoituksen antaneella asianosaisella siltä osin kuin asian käsittely karenssilautakunnassa on kestänyt yli kaksi kuukautta. Lautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset koostuisivat esityksen mukaan lähinnä lautakunnan jäsenille maksettavista palkkioista, jotka suoritettaisiin valtioneuvoston kanslian määrärahoista. Karenssilautakunnan sihteerit toimisivat virkasuhteessa työnantajaministeriöönsä. Sihteerinä toimimisesta aiheutuvat tehtävät eivät esityksen mukaan edellyttäisi henkilöresurssien lisäyksiä asianomaisissa ministeriöissä.

Edellä todetun perusteella valtiovarainministeriö toteaa, että esitetyt muutokset on tarkoitus toteuttaa julkisen talouden suunnitelmiin ja valtion talousarvioihin sisältyvien määrärahojen puitteissa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Juha Majanen

Osastopäällikkö, ylijohdaja Juha Sarkio

Jakelu Valtioneuvoston kanslia

Tiedoksi VM/BO

VN/3166/2022-VM-4

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: